

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות יב.

עין משפט נר מצוה

למ א מיי פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה כ: 3
 ב ב מיי פ"ה מהל' שבות יו"ד הל' טו:
 בא א מיי פ"ד מהל' פסולי מוקדשין הלכה כ: 3
 ב ב ד מיי פ"ד מהל' טו:
 ב ג מיי פ"ד מהל' שבות יו"ד הלכה כ: 3
 ג ג מיי פ"ד מהל' שבות יו"ד הלכה כ: 3

מוסף רש"י

פר ושעיר של יו"ד. כ. סזן טטאות הפנימות (לע"ל י"א). והפריש אחרים תחתיהם. ונתכפרו בן ואחר קן נמלאו האזורים (הוריות י"ג). וכן שעיר ע"ז. צור שחטפו בע"ז בטרלתו צ"ד. מביאין פר לעולה ושעיר לחטאת. כדכתיב: צרפת שלל קר. ואתו שפיר מתן דמו על הפרות ועל מנחת אהב, כדלמך בחומס שבק"ט צ"ש (ש"ס). אחרים תחתיהן. וממלאו הרבשעים (י"ח טו). כולן ימותו. דלל דמו לשעיר הגולס דמן ברו ומתמייזן לא קריבו בתכלי זה יקרבו בגלל אחר, אבל אלו אינן ראוין עד יום הכפורים לשנה הבאה וכבר עברה לה שנה והיו לה מטרומה יטנה והלבן ימותו כדין חטאת שפירו בטליה. שיהיה למטה מקלי חמש טטאות ממות וזו אחת מתן (לע"ל י"א). לנדבה. לקין המזבח והיו קריה נדבת צבור וכלה מן המטרומה של כל הטרומה האמורות בכל מקום (י"ח טו). שאין חטאת צבור מזה. וכן גמירי חמש טטאות ממות בידי גמירי (ש"ס). ר' אליעזר אומר ימותו כל צדדי של ר"א היה עושה חטאת חטאת כלל דבר שנאמר (ויקרא י) חטאת חטאת כחטאת וכן גבי שונת דמה לפנים משכמת וזכית: (י' פסחים ע"ג).

שאני קטורת דלית ליה תקנתא ברעיה. תימה דה"ל למינקט תקנתא דתמידים וה"ל דלית להו תקנתא בקין למזבח שתקנה זו עושין בממדין כדלמך בסמוך ו"ל דרבותא נקט דלפני תקנה מועטת כזו אין בקטורת ואל"ל לעיל (דף י' דפרין רבה לרז חסדא ממתני דמותר הקטורת אמאי לא משני הכי ויש לומר משום דרז חסדא אית ליה שאין לז צית דין מתנה בשום מקום להפקיע קדושת הגוף: **ובמאי** דר' יהודה היא. תימה כי אמאי נמי כר' יהודה מני למימר שאני חטאת צבור דלית להו תקנתא ברעיה דהא ר' יהודה אמר לעיל כולם ימותו ומינה עדיפא מינה קאמר דלמלא ר"מ היא ואלפי בהן חילונים דשכימי לית ליה לז צ"ד מתנה עליהן:

מקיצין בהן את המזבח. תימה דצפרק המזבה (מנחות ע"ג) משמע דאלו לרעיה דלמך ומי אית ליה לר"ש לז צ"ד מתנה עליהן והא א"ר אידי צר אצין א"ר יוחנן תמידין שלל האזרכו לצבור לדברי ר"ש אין נפדין תמימים ומשני שאני התם דלית להם תקנה ברעיה ו"ל דהתם משום חטאות משני הכי דעיקר מילתא דר' יוחנן משום דלייק ממתני דלית ליה לר"ש לז צ"ד מתנה אע"ג דל"ר יוחנן גמיר לה היינו לדרבנן נפדין תמימים אצל לדברי ר"ש ממתני דייק וכן משמע מנדקט לר"ש ולא קאמר ר"ש אומר ואגב דנקט לדברי ר"ש נקט נמי לדברי חכמים ואם תלמך וממתני היכי מני דייק דלמלא הא דלא אהדר להו ר"ש לז צ"ד מתנה עליהן משום דלא אצטרין ו"ל כיון דגמיר ר' יוחנן לדרבנן אית להו לז צ"ד לז לאו דשמעיי לר"ש דלית ליה לא הוה להו לאקשוי לר"ש היאך הן קריבין:

אשם שמתו בעליו כו' א"א ש"מ גזירה א"א אחר כפרה אצו לפני כפרה. משמע דלאחר כפרה אפילו קודם ניתוק שרי מדלוארייתא מדלא קאמר גזירה אחר ניתוק אצו קודם ניתוק משמע דליכא איסור אלל קודם כפרה והא דלמך בכל דוכתא^(א) דהלכתא גמירי לה דכל שצחטאת מתה צאשם רועה אר"ת דרעיה דרבנן היא והלכתא לא גמירי אלל כל שצחטאת מתה צאשם קרב עולה והש"ס דנקט רעיה לפי שמתו אומה חכמים והעמידוה צה ואינה אלל מדרבנן כדמשמע הכא והכי נמי מוכח בצפחים בסוף פרק אלו דברים (ע"ג). דלמך רב הוגא א"ר אשם שניתק לרעיה ושחטו סתם כשר לעולה אלמלא לא צעי עקירה אי הכי כי לא ניתק נמי פ"י בשלמא אי צעי עקירה כו' מש"ה צעי ניתוק דעבוד רבנן היכרא דע"י קן יחזר לעוקרו אצל כיון דלא צעי עקירה לא ניתק נמי ומשני גזירה לאחר כפרה אצו לפני כפרה ותימה דצפ"ק דזבחים (דף ה' ע"ג) וצפ"ק דמנחות (דף ד' ע"ג) אמר רב הוגא אשם שניתק לרעיה כו' ניתק אין לא מאי טעמא אמר קרא הוא צהיייתו היא ופירש צקונטרס צהיייתו היא עד שניתק וע"כ דרשה גמורה היא דקאמר התם אלל הוא למה לי ואר"ת דל"ג התם ניתק אין לא ניתק לא ובתמורה פרק אלו קדשים (דף י"ג ע"ג) אינו בשום ספר^(ב) ואפילו גרס ליה לא קאי דרשה דקרא לפרש טעמא דלא ניתק לא אלל אחא לפרש מאי טעמא כשר כשחטו סתם צלא עקירה אמר קרא הוא צהיייתו היא כלומר

אלל רבנן דאמרו לו. צמתני והכי אמרי ליה הואיל ואין כפרתן שיה וליה לך לז צ"ד מתנה שאם אצד צוה יקרבי לזה לכפרה אחרת היאך הן קריבין: **ממאי** דר' יהודה. קאמר ליה דלית ליה נמי אין כפרתן שיה כר"ש ומשום לז צ"ד מתנה הוא דקא מומיב ליה והכי קאמר ליה בשלמא כו': **דלמא** ר"ת. קאמר לה דלית ליה כפרתן שיה והכי קאמר ליה כו': **מאי** עבד להו. לתמידין שלל האזרכו לצבור: **מקיצין** בהן את המזבח. כשהמזבח צטל מקריבין אותו עולה לנדבת צבור כדשמעין ליה לר"ש דלמך צמתני^(א) גבי שעיר שלל קרב צוה יקרבי צוה משום טעמא דכולן צאין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו. אלמלא אצפ"ג דלאו היינו דההיא כפרה גופה כיון דשייכא במקצתה קרב לה ה"ג אלו שלוקמו לצורך תמידין ולא האזרכו יקרבו לקין המזבח שהרי לשם עולה הופרשו וקין נמי עולה הוא. ולקמן ע"כ] מפרש מהו לשון קין: **מודה** ר"ש צעעירי הטאות. שנקטו מתרומת הלשכה של שנה זו וניתותו כגון שעיר של ר"ח ארז שאצד ונמלא צניסן שאינו ראוי ליקרב עוד לחובת צבור והכי הוא לקין המזבח מודה הוא שאין מקיצין בגופו ליקרב הוא עולה אלל צדמיו שרעה ולכשיזום יקחו צדמיו עולה לקין המזבח: **הסם**. הוא גבי תמידים שלל האזרכו קאמר ר"ש דמקצתים בגופו דמעיקרא לשם עולה נלקחו והשתא נמי לעולה קרבי: **אלל** הכא גזירה לאחר כפרה אצו קודם כפרה. אי מנסרת חטאת צבור ליקרב עולה לאחר שנתכפרו צבור צאחר וניתן זה לקין המזבח אתי לאכשורי נמי לעולה קודם כפרה שסתמו לשם חטאת עומד: **אף** און נמי טנינא. לר"ש דאין מקצתים בגופי חטאות שניתותו ואף שמקיצין צדמיהן: **והשני ירעה**. צמתנת יומא (דף ט"ג). גבי שני שעירי יה"כ שמת המשתלח והאזרכו להציא שני שעירים אחרים ולהגריל עליהם וישתלח האחד ונמלא שנים לשם אחד מווא. ראשון ואחד מווא שני אחד יקרבי לשעיר הנעשה צפנים והשני ירעה ויפלו דמיו

לנדבה שאין חטאת צבור מתה ומאן שמעת ליה דלמך אין חטאת צבור מתה ר"ש ונעילי^(א) וקאמר ירעה ולא קאמר יקרבי לנדבה. וכל יפלו לנדבה דקאמר ר"ש בכל דוכתא לקין המזבח הוא: **אשם שמתו צעניו** או שנתכפרו. צאחר דאילו צחטאת כי האי גוונא מתה צאשם רועה דהכי גמירין בהלכתא^(א) כל שצחטאת מתה צאשם רועה וכל הרועין דמיהן נופלים לנדבה שכן מדרשו של יהודע הכהן צמס' תמורה (דף ע"ג): **ר"א אומר ימות**. ר"א אית ליה אשם חטאת לכל דבר אף שאם שחטו שלל לשמו פסול צפ"ק דזבחים (דף ט"ג). וכן לענין שאם נכנס דמו להיכל פסול גש פ"א: **רבי יהושע אומר יציא צדמיו עולה**. בעל האשם יציא צדמיו עולה. והסם^(א) מפרש והלא אף נדבה עולה היא מה בין צדמי רבי יהושע לצדמי חכמים אלל צזמן שהיא צאה נדבת יחיד סומך עליה ושוחטה ונסכיה קרבין משלו וצזמן שהיא צאה נדבת צבור אינו סומך עליה^(א) ונסכיה קריבין משל צבור: **תינא** נמי הכי. כדלמך לעיל מותרות לר"ש מקיצין בהן את המזבח:

מה הן מביאין מן המותרות. של צבור שנתותו משנה לשנה: **קין** צלותה הייתה שסופה להיות דהיינו עולה דהכי גמירי שקרב עולה אלהתא אשכחן כי האי גוונא צפ"ב דצבורות (דף ע"ג). למקיש דצר הצא ממעלה גרה פ"י תמורת פסולי המוקדשים לדבר הצא ממפריסי הפרסה^(א) ה' חטאות המתות וגמר מהתם מה התם צמיתה אף על גב דהתם הלכתא אשכחן ב' נראה דמיתה סיעתא דגורין אצו קודם כפרה מדלא קתני מה הן עושין מן המותרות אלל מה הן מביאין לא מגופן וצמותר חטאת ואשם מייירי ולא צמותר עולה דסתם מותר צובחים ובתמורה צחטאת ואשם מייירי:

הגהות הב"ח
 (א) רש"י ד"ה רבי כו' ע"ה ושוחטה ונסכיה: (ב) תוס' ד"ה אשם וכו' הפרסה פ"י חטאות:

(א) צמ. וע"ז. (ב) לעיל י"א. (ג) ויש"ט. (ד) ויש"ט. (ה) תמורה כ. כ. כ. (ו) תמורה כ. [פסחים ע"ג]. (ז) [צמיתה]. (ח) איתא ר' אלעזר. (ט) הוה גופיה וע"ז. (י) נעילי. (יא) [מיר כה: תמורה י"א]. (יב) [אלל לפניו איתא].

רבינו חננאל
 ור' יוחנן האי גמרא גמיר לה. ור' שמעון הני תמידין שלל האזרכו לצבור מקצין בהו למזבח כלומר מקריבין אותו שלא לשום תמידין. אלא כמו מיני מנדים שאינן בעיני הסעודה כך עיני קיץ המזבח. והני מילי תמידין דמעיקרא עולות נינהו. השתא נמי מקריבין אותן עולות לקין למזבח כמו דורין ולא כמו חובה (אלא) [אבל] כגון שעירי חטאת ששתייתו וכיוצא בהן אק מקיצין בגופן לשום עולה. דהיישקן לאחר כפרה אצ"ג דפקעה מהן קדושה לאחר כפרה אצו לפני כפרה אלא מקיצין בדמיהן: אמר רבא אף און נמי תנינא והשני ירעה עד שישתאב רבא אף און נמי תנינא

דשייכא במקצתה קרב לה ה"ג אלו שלוקמו לצורך תמידין ולא האזרכו יקרבו לקין המזבח שהרי לשם עולה הופרשו וקין נמי עולה הוא. ולקמן ע"כ] מפרש מהו לשון קין: **מודה** ר"ש צעעירי הטאות. שנקטו מתרומת הלשכה של שנה זו וניתותו כגון שעיר של ר"ח ארז שאצד ונמלא צניסן שאינו ראוי ליקרב עוד לחובת צבור והכי הוא לקין המזבח מודה הוא שאין מקיצין בגופו ליקרב הוא עולה אלל צדמיו שרעה ולכשיזום יקחו צדמיו עולה לקין המזבח: **הסם**. הוא גבי תמידים שלל האזרכו קאמר ר"ש דמקצתים בגופו דמעיקרא לשם עולה נלקחו והשתא נמי לעולה קרבי: **אלל** הכא גזירה לאחר כפרה אצו קודם כפרה. אי מנסרת חטאת צבור ליקרב עולה לאחר שנתכפרו צבור צאחר וניתן זה לקין המזבח אתי לאכשורי נמי לעולה קודם כפרה שסתמו לשם חטאת עומד: **אף** און נמי טנינא. לר"ש דאין מקצתים בגופי חטאות שניתותו ואף שמקיצין צדמיהן: **והשני ירעה**. צמתנת יומא (דף ט"ג). גבי שני שעירי יה"כ שמת המשתלח והאזרכו להציא שני שעירים אחרים ולהגריל עליהם וישתלח האחד ונמלא שנים לשם אחד מווא. ראשון ואחד מווא שני אחד יקרבי לשעיר הנעשה צפנים והשני ירעה ויפלו דמיו לנדבה שאין חטאת צבור מתה ומאן שמעת ליה דלמך אין חטאת צבור מתה ר"ש ונעילי^(א) וקאמר ירעה ולא קאמר יקרבי לנדבה. וכל יפלו לנדבה דקאמר ר"ש בכל דוכתא לקין המזבח הוא: **אשם שמתו צעניו** או שנתכפרו. צאחר דאילו צחטאת כי האי גוונא מתה צאשם רועה דהכי גמירין בהלכתא^(א) כל שצחטאת מתה צאשם רועה וכל הרועין דמיהן נופלים לנדבה שכן מדרשו של יהודע הכהן צמס' תמורה (דף ע"ג): **ר"א אומר ימות**. ר"א אית ליה אשם חטאת לכל דבר אף שאם שחטו שלל לשמו פסול צפ"ק דזבחים (דף ט"ג). וכן לענין שאם נכנס דמו להיכל פסול גש פ"א: **רבי יהושע אומר יציא צדמיו עולה**. בעל האשם יציא צדמיו עולה. והסם^(א) מפרש והלא אף נדבה עולה היא מה בין צדמי רבי יהושע לצדמי חכמים אלל צזמן שהיא צאה נדבת יחיד סומך עליה ושוחטה ונסכיה קרבין משלו וצזמן שהיא צאה נדבת צבור אינו סומך עליה^(א) ונסכיה קריבין משל צבור: **תינא** נמי הכי. כדלמך לעיל מותרות לר"ש מקיצין בהן את המזבח:

מה הן מביאין מן המותרות. של צבור שנתותו משנה לשנה: **קין** צלותה הייתה שסופה להיות דהיינו עולה דהכי גמירי שקרב עולה אלהתא אשכחן כי האי גוונא צפ"ב דצבורות (דף ע"ג). למקיש דצר הצא ממעלה גרה פ"י תמורת פסולי המוקדשים לדבר הצא ממפריסי הפרסה^(א) ה' חטאות המתות וגמר מהתם מה התם צמיתה אף על גב דהתם הלכתא אשכחן ב' נראה דמיתה סיעתא דגורין אצו קודם כפרה מדלא קתני מה הן עושין מן המותרות אלל מה הן מביאין לא מגופן וצמותר חטאת ואשם מייירי ולא צמותר עולה דסתם מותר צובחים ובתמורה צחטאת ואשם מייירי:

צלותה הייתה שסופה להיות דהיינו עולה דהכי גמירי שקרב עולה אלהתא אשכחן כי האי גוונא צפ"ב דצבורות (דף ע"ג). למקיש דצר הצא ממעלה גרה פ"י תמורת פסולי המוקדשים לדבר הצא ממפריסי הפרסה^(א) ה' חטאות המתות וגמר מהתם מה התם צמיתה אף על גב דהתם הלכתא אשכחן ב' נראה דמיתה סיעתא דגורין אצו קודם כפרה מדלא קתני מה הן עושין מן המותרות אלל מה הן מביאין לא מגופן וצמותר חטאת ואשם מייירי ולא צמותר עולה דסתם מותר צובחים ובתמורה צחטאת ואשם מייירי: